

Ingvar Carlsson: Regeringsförklaringen 6 oktober 1987

Talare

Ingvar Carlsson
Statsminister

Datum

6 oktober 1987

Plats

Stockholm

- 1 Eders Majestäter, Eders Kungliga Högheter, herr talman, ledamöter av Sveriges riksdag!

Den svenska neutralitetspolitiken är den främsta garanten för vår fred och vårt
5 oberoende. Den är fast förankrad i den svenska folkopinionen och kommer att fullföljas med kraft och konsekvens. Den stöds av ett starkt och allsidigt totalförsvar som med beslutsamhet slår vakt om vårt oberoende och skyddar våra gränser.

- 10 Under senare tid har möjligheter getts till kontakter och samtal på högsta nivå i Moskva, Peking och Washington. Det har där kunnat konstateras att den svenska neutralitetspolitiken står stark. Det finns en klar insikt om vilka principer som styr vår politik. Man har utan reservationer deklarerat att man också respekterar den svenska neutralitetspolitiken.

- 15 Neutralitetspolitiken bestämmer vi själva. Men det är av vikt för vår nation att vårt lands säkerhetspolitiska linje möts med respekt och förståelse i utlandet. Denna politik är också till gagn för stabiliteten i vår del av världen och för avspänningen i Europa. Det strategiska intresset för norra Europa har tilltagit.
20 Detta understryker värdet av ett neutralt område med starkt försvar i vår del av världen.

- Det är en viktig grundlinje i svensk utrikespolitik att säga ifrån när folkrätten åsidosätts, när de mänskliga rättigheterna kränks, när klyftorna mellan
25 människor och mellan nationer vidgas. Våra ställningstaganden kommer stundom i motsats till dem som tas av andra stater, ibland också av de ledande stormakterna.

Sveriges ställningstaganden är våra egna. Vårt land går inte några andra staters

ärenden. När så behövs skall vi tala klarspråk, även i umgänget med stormakterna.

35 Därför har det varit bra att i båda de ledande stormakternas huvudstäder kunna tala om hur kraftigt vi reagerar mot kränkningar av vårt eget territorium. Därför har det också varit viktigt att i båda huvudstäderna kunna redovisa varför vi reagerar med sådant allvar mot folkrättsbrott i andra delar av världen.

40 Våra kontakter har ytterligare övertygat om den viktiga roll som Sverige har att spela på det internationella planet. Sverige skall fortsätta att ge sitt bidrag i kampen för fred och frihet, mot orättvisor och förtryck.

Det är med stor tillfredsställelse som regeringen hälsat principöverenskommelsen mellan Förenta Staterna och Sovjetunionen om att
45 avskaffa alla landbaserade medeldistanskärnvapen. Det är vår förhoppning att detta historiska första steg snart skall följas av ytterligare åtgärder i riktning mot målet en värld fri från kärnvapen. Ett fullständigt stopp för alla kärnvapenprov, och ett förhindrande av kapprustning i rymden, skulle vara viktiga steg i en fortsatt sådan process.

50 Regeringen kommer att fortsätta att aktivt verka för en kärnvapenfri zon i Norden. Vi skall söka vinna ökat stöd för förslaget om en korridor fri från slagfältskärnvapen.

55 Förenta nationerna måste stärkas och dess livskraft säkerställas. Den svenska regeringen kommer att aktivt delta i arbetet på att lösa FN:s finansiella problem.

Regeringen vidhåller sitt krav att de sovjetiska trupperna omedelbart lämnar Afghanistan. Det afghanska folket måste självt få bestämma sin framtid.

60 Den sydafrikanska regeringens skärpta förtryck av apartheidsmotståndarna och destabiliseringspolitiken mot Sydafrikas grannländer hotar internationell fred och säkerhet. Därför måste omvärlden medverka till att vända utvecklingen. Mest effektivt är bindande sanktioner, beslutade av FN:s säkerhetsråd. Det
65 internationella stödet måste öka till de stater, personer och organisationer som drabbas av Sydafrikas politik. Det svenska förbudet mot handel med Sydafrika och Namibia innebär ytterligare ett bidrag från svensk sida i kampen mot apartheid, som vi hoppas skall leda till efterföljd i andra länder.

Överenskommelsen i Guatemala mellan de fem berörda statscheferna är ett viktigt steg mot fred i Centralamerika. Det amerikanska stödet till Contras strider mot internationell rätt och måste upphöra. Klyftorna mellan världens rika och fattiga växer. Sveriges solidariska och ambitiösa stöd till det internationella utvecklingsarbetet fullföljs. Regeringen kommer att föreslå att miljöhänsyn blir ett av målen för det svenska biståndet.

Sverige och övriga EFTA-länder arbetar aktivt tillsammans med länderna i EG för att avlägsna handelshindren i vår världsdel och upprätta en hemmamarknad omfattande dessa 18 länder. Inom regeringskansliet görs en kartläggning av konsekvenserna för Sverige av utvecklingen inom EG. Det nordiska samarbetet aktiveras också i detta sammanhang. En särskild redovisning av Sveriges förhållande till den västeuropeiska integrationen kommer att föreläggas riksdagen senare i höst.

85

Regeringen är beredd att delta i ett intensifierat internationellt samarbete för att bekämpa terrorismen.

Reglerna för export av krigsmateriel från Sverige ses över. Förslag om skärpningar av dessa regler, liksom av deras tillämpning, övervakning och kontroll, kommer senare att föreläggas riksdagen. En särskild utredning skall göras av sambandet mellan en fungerande svensk försvarsindustri och behovet av vapenexport från Sverige.

Sveriges ekonomi har snabbt återhämtat sig från den djupa krisen.

Arbetslösheten har pressats tillbaka. Produktionen och investeringarna ökar åter. Konkurrenskraften har förstärkts. Underskottet i de utrikes affärerna har eliminerats. Den offentliga sektorns finanser visar ett överskott.

Realinkomsterna stiger.

Krafterna måste nu riktas in på att skapa goda betingelser för en långsiktigt stabil ekonomisk tillväxt. Målet är full sysselsättning och ökat välstånd för hela folket. Detta kräver låg inflation och en väl fungerande och flexibel ekonomi.

105

Brist på resurser när det gäller såväl arbetskraft som produktionskapital utgör nu ett växande problem. Årets budgetarbete kommer att bedrivas med

110 stramhet, så att tendenser till överhettning motverkas. Reformen kan genomföras endast i den takt som utrymme skapas genom ekonomisk tillväxt och rationaliseringar i den offentliga sektorn.

Arbetsmarknadens parter har ett gemensamt ansvar för att den svenska konkurrenskraften bevaras och att inflationen motverkas. Detta förutsätter
115 måttliga lönekostnadsökningar. Regeringen kommer senare att ange de förutsättningar som skall gälla för löneökningarna i den statliga sektorn.

I nära samarbete med parterna skall spelreglerna på den offentliga arbetsmarknaden ses över i syfte att underlätta förhandlingsarbetet.
120 Utgångspunkten skall vara parternas traditionella rätt att träffa avtal.

För att motverka kortsiktig spekulation kommer övervakningen av de finansiella marknaderna att skärpas. Inslaget av långsiktig, seriös verksamhet på penning-, fastighets- och aktiemarknaden förstärks genom att AP-fonderna föreslås få
125 friare placeringsregler.

Penningmarknaden har utvecklats snabbt och nått hög lönsamhet. Ett förslag om utvidgad omsättningsskatt på värdepapper föreläggs riksdagen under hösten.

130

Reformeringen av skattesystemet drivs vidare. Regeringen kommer att föreslå förändringar av den kommunala skatteutjämningen.

Arbete åt alla är den ekonomiska politikens främsta mål. Fler människor än
135 någonsin tidigare har i dag arbete. Samtidigt har arbetslösheten pressats tillbaka. Fortfarande finns dock ett betydande antal människor som inte kunnat få arbete.

En effektiv och väl fungerande arbetsförmedling och en framåtsyftande
140 arbetsmarknadsutbildning är centrala instrument för att ännu fler skall kunna finna sysselsättning.

De av riksdagen beslutade riktlinjerna för näringspolitiken ligger fast. Dessa förutsätter en aktiv medverkan från näringslivet. Teknisk utveckling, forskning
145 och teknikspridning prioriteras. Genom åtgärder för nyföretagande och småföretag skall en dynamisk utveckling av näringslivet främjas.

150 Tendenserna till ökade regionala obalanser motverkas. Bl. a. kommer infrastrukturen i de utsatta regionerna att förbättras. Tjänstesektorn kommer att ges en större roll i regionalpolitiken. Förslag kommer att läggas fram om insatser i delar av Bergslagen och norra Sverige. Regeringen avser att tillsätta en parlamentarisk regionalpolitisk utredning.

155 Kvinnorna svarar för en ökande del av arbetskraften. Det är viktigt att förbättra kvinnors villkor och öka jämställdheten på arbetsmarknaden och i yrkesutbildningen. Ytterligare åtgärder kommer dessutom att vidtas för att öka kvinnorepresentationen i beslutande och rådgivande församlingar.

160 Värnet av miljö och natur måste prägla arbetet på alla samhällsområden. En god miljö kan och skall förenas med social välfärd, full sysselsättning och regional balans.

165 En miljöpolitisk proposition kommer att föreläggas riksdagen under våren. I propositionen föreslås åtgärder mot luftföroreningar, försurning samt mot gamla giftupplag. Vidare föreslås insatser för att rena hav, sjöar och vattendrag.

170 Lagstiftningen skall skärpas och organisationen på miljöskyddsområdet göras effektivare. Ekonomiska styrmedel inom miljöområdet skall användas i ökad utsträckning.

175 Omfattande åtgärdsprogram kommer att utarbetas för två områden som är särskilt drabbade av föroreningar. Det gäller Dalälvens vatten och luften över Hisingen i Göteborg.

Regeringen kommer att föreslå en höjning av den spärrade delen av företagens avsättningar till investeringsfonder. Utanför det regionalpolitiska stödområdet skall avsättningarna få användas endast till åtgärder som förbättrar miljön.

180 Det internationella miljöarbetet förstärks. Förslag om ett internationellt miljöteknikinstitut, med säte i Stockholm, kommer att föreläggas riksdagen.

185 Ett utvecklingsprogram läggs fram för att främja energiförsörjningen. Målet för detta program skall vara att en första kärnkraftsreaktor skall kunna tas ur drift någon gång under åren 1993–1995 och en andra någon gång under åren

1994–1996. Förslag kommer att föreläggas riksdagen under våren.

Regeringen avser att utveckla jordbruks- och livsmedelspolitiken.

190 Utgångspunkten skall vara konsumenternas berättigade krav på livsmedel av god kvalitet och till rimliga priser. Regeringen kommer att föreslå en ny djurskyddslag. Djuren skall födas upp och leva under anständiga förhållanden.

195 Jordbruksnäringen måste bli resurssnålare och mera miljövänlig. Regleringarna skall minskas och förenklas. Härvid skall sociala, fördelningspolitiska och regionala hänsyn tas.

200 En trafikpolitisk proposition förbereds som skall förena omsorg om miljön, hänsyn till den regionala balansen och en ökad trafiksäkerhet med ett effektivt resursutnyttjande. Arbetet på att lösa frågan om fasta förbindelser över Öresund fortsätter.

205 Den offentliga sektorn skall tjäna människorna efter deras behov och önskemål. Möjligheterna att välja olika slag av service ökas. Regeringen kommer att lägga fram förslag som stimulerar verksamheten i folkrörelser, föreningar och kooperativ. Åtgärder kommer att vidtas för att höja effektiviteten i den offentliga verksamheten.

210 En god ekonomisk utveckling skapar ökade resurser som också bör användas till en förbättrad välfärd. Noggranna prioriteringar måste göras mellan olika angelägna reformområden. Regeringens bedömning är att de områden som nu bör ges förtur är utbildningen samt vården och omsorgen om barn och gamla.

215 Utbyggnaden av barnomsorgen fortsätter i enlighet med riksdagens beslut. Frågan om en långsiktig utbyggnad av föräldraförsäkringen bereds inom regeringskansliet.

Förslag till nytt bilstöd för handikappade läggs fram.

220 Den 1 januari 1988 höjs de kommunala bostadstilläggen till pensionärer kraftigt.

Sjuk- och föräldraförsäkringen förbättras från den 1 december 1987.

En bättre samordning av och högre effektivitet inom hälso- och sjukvården skall åstadkommas. Kvalitet och tillgänglighet skall förbättras. Den högspecialiserade vården skall komma alla invånare i landet till del inom en rimlig tid. Genom ett särskilt statligt stöd ökas kapaciteten för operationer av höftleder, kranskärl och ögon i syfte att minska köerna.

Ytterligare åtgärder mot aids förbereds. Regeringens aidsdelegation följer noga utvecklingen och samordnar insatserna i kampen mot aids.

Den fortsatta utvecklingen av vårt materiella och kulturella välstånd kräver goda kunskaper och färdigheter på alla områden i samhället. Alla ungdomar under 20 år skall beredas plats i gymnasieskolan. Förslag om en ny treårig utbildning på gymnasieskolans yrkeslinjer bereds inom regeringskansliet.

Konstnärerna har en viktig roll i ett öppet och demokratiskt samhälle. Det är angeläget att villkoren för konstnärligt skapande är goda. Det regionala kulturlivet och folkbildningssträvandena på kulturområdet ges goda förutsättningar. Förslag om riktlinjer för kulturmiljövården kommer att läggas fram under året.

Idrottsrörelsen och övriga folkrörelser utför ett viktigt arbete inte minst bland barn och ungdom. Förslag kommer att framläggas om nya former för stödet till ungdomsorganisationerna. Riksdagen kommer vidare att föreläggas en samlad redovisning av ungdomsfrågorna.

Bostadsbyggandet ökar nu åter. Förslag till en ny bostadsanvisningslag föreläggs riksdagen. De allmännyttiga bostadsföretagens roll för bostadsförsörjningen skall värnas. Bostadsspekulation och segregation skall motverkas.

Vålds- och egendomsbrottslighet som berör människors trygghet och personliga integritet skall bekämpas med särskild kraft. Nya regler för unga lagöverträdare införs som syftar till snabbare och tydligare åtgärder. Ett program för att stärka brottsoffrens ställning läggs fram.

Regeringen har tillsatt en kommission mot främlingsfientlighet och rasism. Tendenser till rasism måste mötas kraftfullt och målmedvetet. Sverige skall driva en fortsatt ambitiös flyktingpolitik. Människor skall inte behöva tillbringa långa väntetider på flyktingförläggningar. Ökade ansträngningar skall därför göras för

265 att nedbringa handläggningstiderna och bereda flyktingar bostäder och arbete i
våra kommuner.

Under det senaste decenniet har riksdagar och regeringar i Sverige ställts inför
svåra problem. Djupa och omvälvande kriser har skakat vårt land liksom andra
270 länder.

Samtidigt har politiken som medel för medborgarna att lösa gemensamma
problem ifrågasatts.

275 Inför vårt nya, gemensamma arbetsår finns det därför skäl att begrunda
politikens uppgift och ansvar.

Vårt lands demokratiska styrelseskick har förmått föra oss ut ur en djup och
hotande ekonomisk kris.

280

Detta har inte skett till priset av att sämre ställda har tvingats till arbetslöshetens
utsatthet. Här skiljer vi oss från andra länder.

Detta skapar stolthet och tillförsikt inför framtiden. Det är en god grund för
285 fortsatt sammanhållning och solidaritet i vårt land. Det är värdefullt inför en
framtid där demokratin och politiken nu ställs inför en stor utmaning.

Vi människor på detta ömtåliga men samtidigt så storslagna jordklot har utsatt
vår miljö för allvarliga skador.

290

Luften vi andas är förorenad. Vattnet är nedsmutsat. Atmosfären är skadad.
Själva klimatet kan komma att förändras med oöverblickbara följder för natur
och miljö, för människornas framtid.

295 Detta är en utmaning vi måste angripa tillsammans. Vi folkvalda politiker har, i
den svenska demokratin, en viktig uppgift i att söka och genomföra lösningar på
denna vår viktigaste framtidsfråga. Och dessa lösningar måste gå hand i hand
med rättvisa, social trygghet och en god levnadsstandard.

300

Källa

<div>Manuskript hämtat från data.riksdagen.se (2025-10-02)</div>

305

Taggar

1980-tal, 1987, Man, Politiska tal, Regeringsförklaring, Riksdagen, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ingvar-carlsson-regeringsforklaringen-6-oktober-1987>

310

315

320

325

330

335

340